

Pentru Iosif, cea mai apropiată întrupare a spiritului lui Amon era Dudu, prototipul demnității, mai-marele șipetelor cu giuvaiericale. Chiar de la început și-a dat seama că acesta, departe de a-l iubi pe el mai mult decât se iubea pe sine, îl iubea, vădit, mult mai puțin; și nici nu se poate spune câtă silință și-a dat mereu, de-a lungul anilor, fiul lui Iacob cu virtuosul pitic, și nici în ce chip și prin câte atenții binevoitoare s-a trudit să-l câștige nu numai pe el, dar și pe cea care-l cuprindea cu un singur braț, Tezet, soția lui, ce avea o slujbă importantă în casa femeilor, și pe copiii lui, lungi și urâți, Ezezi și Ebebi, și cât s-a străduit să nu-i încalce nădădădă pietrele de hotar! Oare se poate cineva îndoi că i-ar fi fost ușor lui Iosif, datorită naturii relațiilor sale cu Putifar, în urma anumitor servicii ce-i încălzeau acestuia inima, că i-ar fi fost, deci, ușor să-l înlăture pe Dudu și să facă să fie el numit mai-mare peste camera cu veșminte? Stăpânul nici nu dorea decât să-l atragă tot mai mult în serviciul său personal și este neîndoielnic că i-a oferit slujba lui Dudu, fără ca Iosif să i-o fi cerut, cu atât mai mult cu cât Putifar nu-l putea suferi pe trufașul pitic-soț, după cum băgase de seamă fiul lui Iacob și înțelesese de altfel și din sila pe care credinciosul vechil o încerca față de Dudu. Dar Iosif refuză, totodată categoric și smerit, propunerea, în primul rând, fiindcă, trebuind să învețe a veghea asupra a tot și a toate, nu mai putea lua asupra sa alte noi obligații legate de persoana stăpânului, și, în al doilea rând, cum de altfel o și sublinia, pentru că nu putea și nici nu voia să încalce ogorul demnului prichindel.

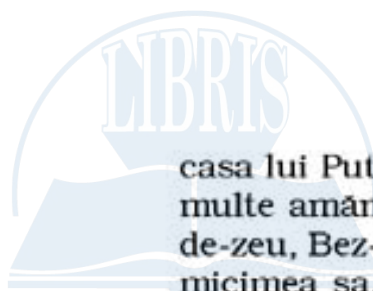
Credeți, oare, că piticul i-a fost recunoscător? Cătuși de puțin – în privința asta, Iosif s-a legănat cu speranțe deșarte. Nici un menajament și nici o politețe nu izbutiseră să învingă sau măcar să înmoaie dușmănia lui Dudu, ce i-o arătase chiar din prima zi, mai precis, din prima oră, când piticul-soț încercase să împiedice cumpărarea lui; iar cel interesat în dedesubturile și forțele motrice ale acestei întregi istorii nu se va mulțumi, pentru a



explica o antipatie atât de tenace, doar cu supărarea unui politician egiptean față de avantajarea unui străin și de înălțarea acestuia în casa stăpânului. Desigur trebuie să ne gândim aici, mai curând, la ciudatele mijloace vrăjitoarești prin care Iosif știa să-și „ajute” stăpânul și să-i câștige bunăvoința, și de care Dudu avea dovezi. Aceste mijloace îi fuseseră din cale-afară de nesuferite, deoarece le socotea ca jigniri aduse valorii și integrității sale personale și anumitor calități care alcătuiău mândria pipernicitei sale vieți, dându-i conștiința propriului său merit.

Iosif presimțise și asta. Nu-și ascundea că, prin cele rostite de el în livada de curmală, lovise pe unul dintre ascultători în aceleași tainice adâncimi ale sufletului, în care izbutise să-i facă bine celui-lalt, și că, fără să vrea, îl jignise, totuși, pe piticul-soț. Tocmai de aceea se arătă de o deosebită delicatete față de soția și progeniturile lui Dudu. Dar fără folos; piticul îi arăta, de jos, antipatia sa, de cum i se ivea prilejul, și îndeosebi prin sublinierea, demnă și în spiritul strictei respectări a vechilor moravuri, a necurăției lui Iosif, străinul de obârșie kabiră. În timpul mesei, de pildă, când slujitorii mai de seamă ai casei, printre care Iosif, rupeau pâinea cu vechilul Mont-kav, Dudu, întinzându-și cu demnitate buza de sus peste cea de jos, trasă înăuntru, ceru cu strășnicie ca egiptenii să fie serviți laolaltă, iar ebreul deosebit; ba, când Mont-kav, împreună cu ceilalți comeseni, pătrunși de spiritul solar al lui Atum-Re, se arătară îngăduitori, Dudu își sublinia credința în Amon și devotamentul său față de datini, trăgându-și scaunul cât mai departe de veneticul spurcat, blestemă și, pentru a se purifica de această vecinătate pângăritoare, scuipe în cele patru colțuri ale zării, dedându-se la tot felul de ritualuri vrăjitoarești în jurul său, din care reieșea mult prea clar dorința sa de a-l jigni pe Iosif.

Și dacă lucrurile s-ar fi mărginit doar la atât! Dar Iosif află foarte curând că preacinstitul Dudu acționa împotriva sa, silindu-se să-l dea afară din



casa lui Putifar – află știrea proaspătă și cu foarte multe amănunte de la micul său prieten, Iubitul-de-zeu, Bez-în-sărbătoare; căci acesta, tocmai prin micimea sa, era deosebit de îndemânat să isco-dească și să tragă cu urechea, parcă făcut anume să se strecoare nevăzut pretutindeni unde era ceva de surprins, stăpân al unor ascunzători la care cei mari nici nu se puteau gândi. Dudu, el însuși din neamul piticilor ca dimensiune, și asemănător lui Bez în lumea cea mică, s-ar fi convenit să se dovedească, în adevăr, mai puțin mărginit și dezarmat decât cei mari. Dar, se pare că Iubitul-de-zeu avea dreptate, când afirma că Dudu, tocmai fiindcă se însoțise cu o femeie din lumea lunganilor, pierduse foarte multe din subtilitățile proprii piticilor, și că natura, hărăzindu-i vrednicia care-l făcuse demn de această legătură, nu-i dăruise, în schimb, decât o nedesăvârșită iscusință piticească. Destul, se lăsa prosteste pândit și spionat pe furiș de către disprețuitul său frățior, iar acesta dibui curând toate cărările pe care umbla Dudu pentru a-l pierde pe Iosif: toate duceau la casa femeilor și ajungeau la Mut-em-enet, soția lui Putifar doar cu numele; iar din tot ceea ce-i povestea piticul, reieșea că ea stătea de vorbă fie de față cu Dudu, fie între patru ochi, cu un preaputernic care putea intra oricând în casa femeilor și în încăperile ei personale: adică cu Beknehons, Primul Profet al lui Amon.

Știm, de pe acum, din convorbirea răutăcioșilor părinți ai lui Putifar, legăturile strânse care o legau pe stăpâna lui Iosif de templul puternicului zeu al împărăției, de Casa lui Amon-Re. Ca multe femei din clasa ei socială, ca de pildă și prietena ei Renenutet, soția mai-marelui peste vitele lui Amon, făcea parte din nobila tagmă a Hatorelor, a cărei înaltă patroană era Marea soție a faraonului, iar stareță, soția Marelui Preot al zeului de la Karnak, pe atunci, evlaviosul Beknehons.

Locul lor de adunare și căminul lor spiritual era frumosul templu de pe malul fluviului, „Casa de la miazăzi a femeilor lui Amon”, sau, cum i se mai zicea, „Haremul”, pe care aleea mare, străjuită de



berbeci, îl lega de marele lăcaș de la Karnak, faraonul fiind tocmai atunci pe punctul de a-l mări, adăugându-i o sală hipostilă, mai înaltă decât toate celelalte săli; membrele acestei tagme purtau, în timpul sărbătorilor, titlul de „Femei ale haremului lui Amon”, ceea ce se potrivea cu faptul că starea lor, soția Marelui Preot, purta atunci titlul de „Prima dintre femeile haremului”. Dar de ce oare erau intitulate aceste doamne „Hatorele”, când Marea soție a lui Amon-Re avea numele de Mut, adică „Mama”, pe când zeița Hator, cea cu ochii de vacă și frumoasă la chip, ținea mai curând de Re-Atum, stăpânul de la On, ca stăpână a lui? Da, astea erau subtilități și echivalențe ale înțelepciunii politice a țării Egiptului! Căci de vreme ce Amon binevoia să se socoată egal lui Aton-Re, iar Mut, Mama fiului, se socotea egală cu biruitoarea Hator, și femeile haremului pământesc al lui Amon, doamnele din înalta societate a Tebei, procedau aidoma: fiecare dintre ele era o Hator, stăpâna iubirii în persoană, iar la marile sărbători, înveșmântate cu rochia lipită de trup, ca a zeiței, purtând pe față masca de aur a soției Soarelui, în cap scufia de aur, cu discul solar între coarne de vacă, făceau muzică în cinstea lui Amon, dănuiau și cântau, pe cât sunt în stare să cânte doamnele din înalta societate; căci nu erau alese după timbrul armonios al vocii, ci pentru că erau bogate și de rang mare. Mut-em-enet, stăpâna casei lui Putifar, însă, cânta fermecător, ba învăța și pe altele arta de a cânta, ca, de pildă, pe Renenutet, soția mai-marelui vitelor, fiind ținută într-o atât de înaltă cinste în Casa femeilor zeului, încât locul ei, pe treptele tagmei, era aproape lângă starea; iar soțul acesteia, Beknehons, Marele Profet al lui Amon, avea oricând intrare liberă la ea, ca prieten și cuvios confident.



Beknehons

Iosif îl cunoștea de mult din vedere pe acest bărbat; îl zărise în repetate rânduri, fie în trecerea lui prin curte, fie în fața casei femeilor, cu prilejul vizitelor sale, și de fiecare dată se necăjise, simțind ce simțea faraonul față de fastuosul alai de care era înconjurat Marele Preot: oștenii zeului, înarmați cu sulite și măciuci, alergau înaintea lecticii lui, ce plutea parcă pe ulube lungi, purtate pe umeri de patru ori patru slujitori ai templului, cu capelele rase și lucioase ca oglinda; alți ostași alergau după lectică, în părți erau purtate evantaie din pene de struț, ca la luntrea lui Amon însuși, de-a lungul procesiunilor, iar în față, alți oameni alergau repede, învârtind amenințatori ciomege prin aer, pentru a-i vesti sosirea, și umpleau curtea întreagă de răcnete poruncitoare, ca toți slujitorii să se adune și, ca în locul lui Petepre, dacă acesta cumva lipsea, să iasă în prag, întru întâmpinarea însemnatului oaspete, măcar mai-marele peste casă, vechilul. De obicei, cu asemenea prilejuri, Putifar lăsa vorbă că nu era acasă, astfel încât Mont-kav trebuia, neapărat, să fie de față, iar în spatele acestuia se afla, de multe ori, Iosif, care se uita atent la acest bărbat foarte mare, cea mai înaltă și cea mai îndepărtată imagine a spiritului solar dușmănos, Dudu fiind intruparea lui cea mai apropiată și mai pipernică.

Beknehons era de o înălțime impunătoare, ținându-se foarte drept, cu pieptul umflat trufaș, umerii trași îndărăt și bărbia ridicată în sus. Capul său oval, ras chilug și totdeauna descoperit, era remarcabil și cuta îngustă și adâncă dintre sprâncene statornicea expresia întregii sale figuri, care nu pierdea nimic din asprime, nici când bărbatul zâmbea de sus, ceea ce se mai întâmpla, drept răsplată a unui gest deosebit de supunere. Fața Marelui Preot, de pe care fuseseră curățată cu grijă orice urmă de barbă, părea ca tăiată în piatră, neclintită, cu pomeții ridicați, iar în jurul nasului și al gurii, era însemnată de



brazde, tot atât de adânci ca și cuta verticală dintre sprâncene; exprima un fel de a privi de sus oameni și lucruri, mai grav decât îngâmfarea, căci echivala cu refuzul oricărei existențe actuale, cu o tăgăduire și o osândire a desfășurării întregii vieți de secole sau poate și de milenii, după cum și veșmântul său, deși costisitor și fin, era învechit și, potrivit tipicului preoțesc, rămas cu multe epoci în urmă față de modă: se distingea limpede că haina de deasupra, pornind de la subsuori, și căzându-i până la glezne, acoperea un șorț simplu, atât de scurt și strâns pe trup, cum se croiau pe vremea primelor dinastii ale Vechiului Imperiu; ba timpuri și mai străvechi și, desigur, mai evlavioase, evoca blana de leopard aruncată preoțește pe umeri, cu capul și labele din față ale felinei atârându-i pe spate și cu ghearele labelor dindărăt încrucișate pe pieptul lui, pe care se vedeau și alte însemne ale demnității sale: o panglică albastră și un giuvaier complicat de aur, cu capete de berbeci.

Cumpănind bine, blana aceasta de leopard era o uzurpare, căci făcea parte din odăjdiiile Primului Profet al lui Aton-Re de la On, așa că slujitorii lui Amon nu aveau căderea s-o poarte. Beknehons era, însă, tocmai omul care să hotărască numai el ce i se cuvine, și nimeni, nici Iosif, nu se înșela asupra pricinii pentru care purta acest prim veșmânt al omului, sfânta blană de fiară. El înțelegea să afirme astfel că Aton-Re, absorbit de Amon, nu era decât o manifestare a Marelui de la Teba, întru câtva supusul său, și nu numai întru câtva. Căci Amon, adică Beknehons, reușise ca Mai-marele preoților lui Re de la On să fie silit să primească funcțiile onorifice de al doilea preot al lui Amon, de la Teba, astfel încât autoritatea Marelui Preot asupra lui, precum și pretențiile sale asupra insișnelor sacerdotale ale aceluia erau aici de actualitate. Dar chiar și la On, cetatea de scaun a lui Re, întâietatea Marelui Preot se impusese. Căci Beknehons nu se numea numai, „Mai-marele preoților tuturor zeilor din Teba” – ci își însușise, de asemenea, și titlul de „Mai-mare al preoților tuturor zeilor din Egiptul